Toespraak Ina Brouwer gehouden tijdens het Partijcongres van Groenlinks op 26-27 november 1993 in de RAI in Amsterdam

(Alleen uitgesproken tekst geldt)

Groenlinks maakt zich langzamerhand gereed voor de verkiezingen van 1994.

Drie verkiezingen - gemeenteraad, nationaal parlement en Europees parlement - die ons, als we het goed doen, grote kansen bieden.

Kansen op steun en zetels. En daarmee op meer invloed in de vaderlandse politiek.

Dat is precies wat we willen.

Invloed die we op alle mogelijke manieren willen aanwenden.

Als onze kracht groot genoeg is, ook op regeringsniveau.

Het gaat ons niet om het politieke spel als spel. Dat boeit te weinig om inspiratie uit te putten of blijvend van onder de indruk te zijn.

Het gaat ons erom onze politieke invloed aan te wenden om drie belangrijke koerswijzigingen in dit land tot stand te helpen brengen die rond de eeuwwisseling gemaakt moeten zijn.

* De koerswijziging van economische groei naar een duurzame economie;

* De wijziging van een steeds scherpere tweedeling tussen mensen naar een nieuwe herverdeling van arbeid, macht en inkomen;

* De wijziging van een typisch Hollandse monocultuur die Nederland ooit was naar de erkenning en ontplooiing van de multiculturele samenleving die ze nu is;

van angstig egoïsme naar nieuwsgierige gastvrijheid.

Mohamed heeft onze ideëen over de duurzame economie en de herverdeling van arbeid en inkomen genoemd.

Ik wil een paar dingen zeggen over de multiculturele samenleving.

Het is overduidelijk dat racististische politieke groeperingen dankbaar gebruik maken van de frustraties van kansarme groepen in de samenleving.

Ons antwoord op deze demagogie is drieërlei:

1. Zelfs met meer dan 5 zetels in het parlement zullen de Centrumdemocraten geen nieuwe huizen bouwen in de oude wijken, geen banen creeëren voor werklozen en allochtonen niet met een druk op de knop het land uitzetten.

Wat ze wel zullen veroorzaken zijn onderlinge conflicten, haat en nijd, polarisatie en 'rotzooi' in de wijken.

Uiteindelijk zal niemand- ook de CD-stemmer zelf niet- hiermee gebaat zijn.

Dit soort conflicten telt geen winnaars, alleen maar verliezers: wij allemaal. De gruwelijke oorlog in het voormalig Joegoslavië laat zien waartoe dit soort denken in zijn uiterste consequentie kan leiden.

Wij achten het daarom van cruciaal belang dat alle democratische partijen in de verkiezingscampagne zich tegenover elkaar verplichten ervoor te zullen waken bevolkingsgroepen tegen elkaar uit te spelen.

Uitspreken het juist op te zullen nemen voor minderheidsgroepen die in de knel zitten en zich steeds meer bedreigd voelen.

Dat betekent natuurlijk ook dat we gezamenlijk stelling moeten nemen tegen de Centrumpartij.

Die immers het tegenovergestelde beoogt in zijn campagne.

Op korte termijn zullen we de andere lijstrekkers uitnodigen voor overleg over deze kwestie.

Het gaat uiteindelijk om het beschermen van democratische waarden waarvoor al deze partijen staan.

1. Maar een afspraak alleen is niet voldoende. Er zal gewerkt moeten worden aan de dagelijkse problemen van kansarme bevolkingsgroepen, vooral in de oude wijken.

Groenvoorzieningen, huisvesting, banen, toegankelijkheid van alle wijken voor mensen met lage inkomens enz.

Alleen door daaraan te werken, niet alleen tijdens maar ook voor en na de verkiezingen kunnen kansarme groepen weer vertrouwen krijgen in de politiek.

Niet alleen vanuit Den Haag, de Provincie of het Stadhuis.

Maar in de wijken, dicht bij de mensen, zullen wij als Groenlinks onze solidariteit moeten waarmaken.

Daar zullen wij, samen met andere partijen en maatschappelijke organisaties moeten investeren in de solidariteit tussen autochtonen en allochtonen.

2. Laten we bovendien uitgaan van de multiculturele samenleving die we nu zijn.

Een Surinaamse boer in Lelystad, en dan nog wel een biologisch dynamische is geen uitzondering. Een visser met een Turks- Nederlands kleinkind in Volendam, het is allemaal normaal in het Holland van 1993.

Naast Lubbers zal in de Nederlandse politiek nu ook de naam Rabbae prijken.

Nederland mag er wel trots op zijn en Groenlinks dankbaar dat zij de eerste migrant in Europa zal krijgen met een leidinggevende positie in de politiek. Mohamed Rabbae.

Kortom; zij die proberen culturen nog streng te scheiden, slaan de plank op pijnlijke wijze mis.

Als Frits Bolkestein wijst op het probleem van polygamie, denk ik altijd aan al die moderne samenwoners of eigentijdse huwelijksparen.

Je kent het stel nog maar net of het blijkt alweer uit een andere samenstelling te bestaan!

Of zou Bolkestein echt bedoelen dat meerdere relaties buiten het huwelijk geen probleem zijn maar binnen het huwelijk wel?

Een politicus moet zich kortom goed bewust zijn van wat hij of zij definieert als probleem en wat niet.

Er zijn immers ontelbare problemen en je moet ze allemaal bespreken maar er zijn er maar twee of drie die in de verkiezingscampagne een hoofdrol spelen.

Welke zullen dat zijn?

Een duurzame economie niet maar de WAO wel?

De tweedeling niet maar de asiekzoekers wel?

Het probleem als verkiezingsthema stellen is een politieke keuze.

Natuurlijk zijn 25.000 asielzoekers lastig.

Zoals alle nieuwkomers hebben ze werk, inkomen en huisvesting nodig. En dat valt niet mee voor planners die daar geen rekening mee hebben gehouden.

Lastig is ook dat een op de drie huwelijken in Nederland strandt of dat mannen en vooral vrouwen steeds ouder worden.

Dat betekent meer huizen, inkomen, sociale voorzieningen.

Het zou zoveel goedkoper kunnen als

Wie dus van al die problemen van 15 miljoen mensen uitgerekend die van de 25.000 opgejaagde asielzoekers kiest als het thema waar de verkiezingsstrijd van 1994 over moet gaan, die gedraagt zich als de verveelde schoolklas die zich uit ballorigheid stort op dat ene wereldvreemde jongetje dat altijd

net de bal mist. In al die kortzichtigheid wordt vergeten dat het wel vaak de wereldvreemde jongetjes en meisjes zijn die later de beroemde dichters of virtuoze violisten blijken te zijn!

Geef ons dan maar de gemeenteraad van Bergh die een motie aannam om ook na 1 mei door te gaan met de opvang van asielzoekers met als motivatie:

'overwegende dat de recente publieke discussie in de landelijke media over asielzoekers dat Nederland 'vol' zou zijn, een voor Nederland onwaardige discussie is;

dat niemand in redelijkheid kan stellen dat Bergh met 0,4% asielzoekers 'vol' is en dat dat evenzo geldt voor alle gemeenten in Nederland enz.'

Mohamed en ik stellen voor als Groenlinks dergelijke moties te gaan verzamelen en daar waar ze nog niet zijn, ze zelf te gaan indienen! Zo krijgen we een kettingreactie en kan er van onderop weer ruimte worden gemaakt voor vluchtelingen en verschopten die nergens meer heen kunnen!

Actie van Groenlinks dus. Of laten we het zo?

We hebben drie koerswijzigingen genoemd. Geen kleine maar fundamentele.

Is dat wel mogelijk?

Wie een avondje thuis zit en zappend langs de oorlog in

voormalig Joegoslavië gaat, de gasten bij Oprha Winfrey, de Braziliaanse straatkinderen, de heer Neutenboom uit Tilburg die verdwaald is geraakt in de verzorgingsstaat en de berichten over het gat in de ozonlaag, raakt niet alleen verward maar ook moedeloos.

Hoe is in deze wereldomvattende waanzin nog enige menselijke orde aan te brengen?

Moet je niet een onverbeterlijke idealist zijn en een naieve dromer om dat nog te willen?

Integendeel zou ik haast zeggen, je moet realist zijn.

Want willen we er nog iets van maken dan moeten we nu als politiek over onze eigen schaduw heenspringen en grote stappend durven te nemen.

Dan moeten we nu een drastische verschuiving van de lasten van arbeid naar milieu centraal stellen, een 32 urige werkweek durven bepleiten en snel een gelijkwaardige positie van allochtonen op alle niveau's. En natuurlijk protectoraten voor steden als Sarajevo en Mostar.

Natuurlijk, wij kunnen het als realistische hemelbestormers niet alleen.

Het is allemaal niet gemakkelijk, en zelfs met meer zetels zal Groenlinks het paradijs niet op aarde brengen.

Maar wie de feiten kent en tegelijkertijd realist is, weet wel dat grote stappen nu nodig zijn.

Dat blijkt zelfs uit de sombere prognoses van het CPB.

Natuurlijk Nederland alleen lost de wereldproblemen niet op maar moet niet ophouden zich dat wel ten doel te stellen.

Luidt het spreekwoord niet: ' als één schaap over de dam is,

volgen er meer.?'

Nederland moet oppassen niet dat laatste slome schapie te zijn in atv, milieumaatregelen en internationale solidariteit.

Bovendien er is een draagvlak voor grote, gedurfde, fantasie¬rijke stappen.

Daarom zullen wij ons niet als naieve dromers laten wegzetten. Als de PvdA en D66 geen diep ingrijpende milieumaatregelen willen, CDA en VVD op de aloude voet doorgaan, dan zullen we onze coalities elders zoeken.

Bij de nationale jongerenraad b.v. voor milieu en ontwikkeling die 42 jongerenorganisaties vertegenwoordigen.

Bij de natuurvrienden of wie weet Albert Heijn.

Bij de Stichting voor milieuvriendelijke landbouwers en ondernemers.

Groenlinks. Of laten we het zo?

Richt je samenleving anders in. Hoe langer je wacht, hoe moeilijker het wordt.

Was er in de zeventiger jaren voldoende geïnvesteerd, dan zouden we nu vooraan lopen.

Problemen kunnen en mogen ons niet tegenhouden.

Ze vallen in het niet bij die van de mensen in Sarajevo.

Toen Haris Pasovic, de directeur van het theater in Sarajevo de

vraag werd gesteld waarom hij een internationaal filmfestival organiseerde in een stad die beschoten werd, antwoordde hij met de wedervraag:' waarom wordt een stad beschoten waarin een internationaal filmfestival wordt georganiseerd?'

Dat is de houding die nodig is om de toekomst, ondanks het tegendeel, naar je toe te trekken.

We kunnen er een voorbeeld aan nemen.

Waarom herverdeling van arbeid, waarom een duurzame economie als niemand het wil en er zoveel weerstand is?'

Waarom is er zoveel weerstand als een duurzame economie en herverdeling van arbeid mogelijk en heel hard nodig zijn?

Tja, de keus is helder.

Groenlinks.

Of laten we het zo?

Amsterdam, 27 november 1993

Toevoeging bij toespraak Ina Brouwer

Bij alinea 3. Na “gastvrijheid".

Toevoeging:

Tot de echt fundamentele koerswijzigingen behoort, naar onze bescheiden mening, dus niet de afschaffing van het konings¬huis. De kersttoespraak van Beatrix over het milieu en solida¬riteit zou nog wel eens een stevige ondersteuning van de positie van GroenLinks kunnen zijn.